

Nämnden: Hälso- och sjukvårdsnämnden

Hälso- och sjukvårdsnämndens ordförande: Mats-Ola Rödén (L)

Hälso- och sjukvårdsförvaltningen: förvaltningschef Marie Loob

Viktigare händelser

Precis som åren innan har covid-19-pandemin fortsatt att påverka verksamheten fast på en lägre nivå än tidigare. Störst påverkan hade pandemin på bemanningen i början av året då sjukfrånvaron var rekordhög, i perioder så hög som 15-20 procent i vissa verksamheter. Den höga sjukfrånvaron tillsammans med ett återhämtningsbehov för medarbetare och en ökad konkurrens om personal när alla regioner försöker förbättra sin tillgänglighet och korta sina köer har förvärrat läget avsevärt när det gäller kompetensförsörjningen.

Baserat på lärdomar från förgående sommar vidtogs ett antal åtgärder inför denna sommar. Med en utomlänsamordnare och sex extra vårdplatser upplevdes sommaren som lugnare och mer hanterbar i år, men kostnaderna för hyrpersonal har ökat avsevärt under hela året.

Under året har två nya ambulans transportsleverantörer tagit över verksamheterna för mark- och luftburen ambulans, Samariten och kommunalförbundet Svenskt ambulansflyg (KSA).

Omvärldsläget har påverkat verksamheten under året och sedan krigsutbrottet i Ukraina har fokus varit att se över krisberedskap och att förbereda förvaltningens del i ett eventuellt större flyktingmottagande. Försörjningsberedskapen har stärkts för vissa kritiska sjukvårdsprodukter och skyddsmaterial ute på enheterna och i samverkan har också varuförsörjningen ökat sina lagernivåer inom dessa områden. Omvärldsläget har också bidragit till leveransproblem vad det gäller såväl förbrukningsmaterial som medicinsk teknik.

Måluppfyllelse

Hälso- och sjukvården visar på positiva förflyttningar mot regionens uppsatta mål, under perioden. Inom samhällsperspektivet pågår bland annat gemensamma aktiviteter för att förbättra utskrivningsprocessen där förvaltningen arbetar tillsammans med socialförvaltningen (SOF). Förvaltningen jobbar för att öka kontinuiteten och når det nationellt uppställda kravet på fast läkarkontakt. I syfte att skapa bättre förutsättningar för barn och unga och bidra till att fler fullföljer gymnasiet har ett arbete inletts kring att främja skolnärvaro där samverkan sker på olika nivåer mellan SOF, HSF och UAF. I beredskapsfrågorna tas flera viktiga kliv framåt för att säkra en god beredskap; det finns nu en plan för försörjningsberedskap och en struktur för krigsorganisation. Inom ekologisk hållbarhet har en ny handlingsplan för miljö tagits fram under året som ska stärka arbetet med hållbarhetsarbetet framåt. Resultat för året visar också en minskad användning av flera läkemedel.

Inom verksamhetsperspektivet har förvaltningen bidragit till utvecklingen av Region Gotland som en effektiv organisation. Med hjälp av den ansökta återhämtningsbonus som förvaltningen fått ta del av tillsammans med SOF har flera insatser genomförts, bland annat föreläsningar och utbildningar som varit välbesökta och uppskattade. Förvaltningen har arbetat aktivt med

tillgänglighetsfrågorna och har i jämförelse med riket en god tillgänglighet, däremot uppfylls inte vårdgarantin, förutom för barn- och ungdomspsykiatri. Inom medarbetarperspektivet har flera aktiviteter pågått för att stärka ledarskapet och medarbetarskapet och förflyttningar mot en mer tillitsbaserad kultur. I årets medarbetarenkät ses förbättringar inom de flesta index, men en liten tillbakagång på engagemangsindex.

Ekonomi

Förvaltningens resultat för 2022 är 16 miljoner bättre än budget. Intäkterna avviker positivt mot budget med 219 miljoner kronor, vilket framförallt beror på större statsbidrag än budgeterat för. Kostnaderna avviker negativt mot budget med 204 miljoner kronor. Pandemin och framförallt kompetensbristen är de enskilt två största delarna som bidrar till störst avvikelser.

Förvaltningens enskilt största kostnadspost är kostnaden för arbetskraft. Den fördelas idag på egen personal och inhyrd personal. Kostnaden för den egna personalen uppgår till 1171 miljoner kronor vilket motsvarar 88 % av den totala arbetskraftskostnaden och kostnaden för inhyrd personal uppgår till 166 miljoner kronor och således 12 % av totala arbetskraftskostnaden. Totalt avviker kostnaden för arbetskraft med 126 miljoner kronor mot budget där kostnaden för den egna personalen ligger i nivå med budget. Framförallt har hälso- och sjukvårdsförvaltningen likt tidigare år haft stort behov av inhyrd läkarkompetens vid vårdcentraler och på sjukhuset har det framförallt varit stor brist på sjuksköterskor på vårdavdelningar. Förutom ökat behov har även timpriser för inhyrda sjuksköterskor ökat jämfört mot tidigare år, i vissa fall upp mot 20-25 %.

Nettokostnadsutvecklingen har varit +6 procent i förhållande till 2021. Jämfört mot nettokostnadsutveckling 2020-2021 är det en ökning från 3 % men i nivå med eller högre jämfört mot åren innan pandemin då nettokostnadsutvecklingen legat på 3-6 %.

Hälso- och sjukvården har under 2022 använt största delen av investeringsmedlen inom investeringspotten. Det ekonomiska utfallet av den årliga investeringspotten visar ett överskott på 7 miljoner kronor jämfört med budget. Att inte samtliga medel använts beror både på viss leveransproblematik men också på att upphandlingar dragit ut på tiden av olika skäl och därför inte hunnit få ekonomiskt utfall på 2022.

Utveckling på sikt

Framåt ser hälso- och sjukvården flera utmaningar som delas med de flesta regioner i Sverige. Den demografiska utvecklingen som det pratats om i flera år är redan här, vilket syns i befolkningsstatistiken och märks vid rekryteringar. Samtidigt som det är stora svårigheter att bemanna verksamheterna ska en god tillgänglighet upprätthållas, omställningen Hälsa genom hela livet där primärvården blir navet ska genomföras, digitala tjänster utvecklas, ny medicinteknik och läkemedel införs och allt detta ska klaras genom en budget i balans, där det osäkra omvärldsläget och den höga inflationen påverkar negativt. Ö-läget gör frågorna än mer utmanande då sårbarheten och skalnackdelarna är stora.

Hälsa- och sjukvårdsnämnden

VERKSAMHETSMÅTT	2022	2021	2020
Antal läkarbesök primärvård	64 571	62 220	62 239
Antal läkarbesök specialistvård, inkl. akutmottagning och njurverksamhet	85 286	80 666	75 598
Antal läkarbesök psykiatri	6 348	5 992	6 436
Antal läkarbesök på akutmottagning	23 337	21 901	20 736
Antal vårdtillfällen somatisk vård	10 438	10 553	9 701
Antal vård dagar somatisk vård	41 635	41 423	38 324
Medelvårdtid somatisk vård, dagar	3,99	3,93	3,95
Antal vårdtillfällen psykiatrisk vård	842	772	925
Antal vård dagar psykiatrisk vård	4 857	4 157	3 713
Medelvårdtid psykiatrisk vård dagar	5,77	5,38	4,01
Antal operationer	5 753	6 422	6 891
Genomsnitt – Diagnosrelaterade grupper (DRG)	0,79	0,79	0,77
Antal besök Folk tandvården	38 438	40 706	42 057